

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefranate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

ANULŪ L.

N° 118.

Duminică, 31 Maiu (12 Iunie).

1887.

APELŪ

cătră alegătorii români din orașul și comitatul Brașovului.

Frații alegători!

La adunarea cea mare a alegătorilor români din Ardeal, Bănat și Țera unghurească, ce s'a ținut în Sibiu în zilele de 25, 26 și 27 Aprilie v. 1887, au fost trimiși și opt bărbai din sinul vostru, ca să vă înfățișeze pe voi acolo, să le împărtășească fraților noștri din celelalte părți necazurile ce le avem și noi cești din Țera Bârsei, și să se sfătuiască împreună, cum să lucrăm noi Români cu toții în înțelegere ca să ne ușurăm sorțea amară ce ne apasă atât de greu, și cum să ne luptăm mai bine umăr la umăr, ca să ne câștigăm eași drepturile de cari ne-am bucurat în Țera Ardealului, înainte de a ajunge sub stăpânirea unghurească de azi.

Trimișii noștri întorcându-se acasă au dat seamă în adunarea alegătorilor români din comitatul Brașovului despre ceea ce au lucrat la adunarea obștească din Sibiu. Adunarea noastră din Brașov, mulțumindu-le pentru osteneală și pentru purtarea lor bărbătească și națională, au aflat de bune și folositoare neamului românesc toate câte s'au hotărât la Sibiu și ne-au însărcinat pe noi cei din comitetul de aici să vă arătăm vouă, iubiți alegători, încă odată și în scris ce hotărâri s'au luat la Sibiu și la Brașov, ca să știe fiecare dintre voi, ce voiesc Români din Ardeal și cum le arde peptul de dorul de-a vă vedea pe toți în jurul stégului, ce l'au redat trimișii lor pentru apărarea drepturilor naționale ale Românilor.

Alegători!

Adunarea cea mare a trimișilor tuturor alegătorilor români a hotărât, ca noi Români ardeleni să n'alegem deputați pentru dieta unghurească din Peșta.

Și de ce au luat trimișii Românilor această însemnată hotărâre?

Pentru că decă am alege și am voi să luăm și noi, Români ardeleni, parte prin omenii noștri de încredere la cele ce se lucră în sfatul Țerei unghurești, Ungurii dela putere ară talmăci-o așa, că noi suntem învoiți cu „uniunea” ori, mai bine zis, contopirea Ardealului cu Țera unghurească, ce au hotărât și au făcut-o ei fără de noi și în potruva noastră; că suntem învoiți cu legile ce le-au adus ei în urma acestei contopiri, legi prin cari ne-au despoiat de toate drepturile noastre politice-naționale; ară talmăci-o așa, că noi Români ardeleni, intrând în casa lor, ne-am înstrăinat de casa noastră, sub coperișul căreia pătimim-am destul veacuri întregi, adus-am nesfârșite jertfe în bani și sânge, dără sub care totuși ne-am putut scuti ceea ce avem mai scump pe acest pământ, moștenirea lăsată nouă de înaintașii noștri, dulce limbă românească.

Mai e nevoie ore să vă spunem, iubiți alegători, că potruvici neamului nostru, după ce prin contopirea siluită a Ardealului cu Țera unghurească ne-au despoiat de toate drepturile noastre politice-naționale, ceru astăzi dela noi în gura mare, în dietă, în comitate, în comune, c'unu cuvânt în toate adunările lor și la totu prilejul, să ne lăpădam de limba și de cultura noastră românească și să învățăm și să îmbrățișăm limba și cultura lor, adevărind prin această amenințarea lor dela 1848, că ei de aceea vor „uniunea” Ardealului cu Țera unghurească, ca să ne facă Unguri?

Ore nu vedem cum se ridică ei acum și în potruva bisericilor și a școlilor noastre românești, chinându-ne mereu cu limba unghurească? Nu vedem cum silesc pe învățătorii noștri să petrecă mai totu timpul cu învățarea limbei

unghurești? Nu vedem, că ne aduc pe capu totu numai deregători și judecători de aceia, cari nu ne înțeleg limba, și ceru ca poporul să vorbască cu ei și să le scrie totu numai unghurește? Nu vedem că acum în cele mai multe comitate ale Ardealului limba unghurească să veră cu puterea chiar și în diregătoriile comunelor curate române? Nu vedem, că fii noștri, crescuți cu mari cheltuieli pe la școlile înalte, trebuie, după ce și-au isprăvit învățătura, să ia lumea în capu și să părăsască țera strămoșească, unde astăzi numai Ungurii se pot căpătu? Nu vedem, că la toate deregătoriile și oficiile țerei, ori unde ne silesc împrejurările vieții să ne îndreptăm pașii pentru trebuințele noastre zilnice, suntem respinși ori năpăstuiți, decă ne folosim de limba noastră? Nu vedem, că în toate hârțile deregătoriilor și oficiilor țerei, chiar și la honveți și acum și la glote numele noastre cinstite românești ni se schimonosesc și ni se maghiarisează? Nu vedem, că nici legea de naționalitate, ce au adus potruvici noștri la 1868 de rușinea lumei și ca să ne scotă ochii, nouă celor desmoșteniți, nu se ține, ba călcarea și batjocurirea ei trece azi chiar ca lucru de laudă înaintea celor dela stăpânire?

Și ca să se împle cupa nedreptăților, Ungurii dela putere ne-au despoiat pe noi Români ardeleni și de dreptul cel mai de căpetenie alu cetățenului, de dreptul de alegere, și sustin morțișu pentru Ardeal o lege deosebită, care e adusă înadinsu numai pentru nemeșii unghuri din Ardeal și în contra noastră, ca să nu potă nicicum răsula și voința poporului român ardeleni; ca să putem fi alegători ceru dela noi o dajdiă cu multu mai mare ca dela cei din Țera unghurească, cu totu uniunea ce pretind, că au severșit'o.

Ce scopu potă ave potruvici neamului nostru cu toate nedreptățile și asupririle acesta, decă nu ca să nimicască legăturile sfinte ce ne leagă pe toți din moși și strămoși, legăturile limbei noastre, și astfel să înstrăineze încetul cu încetul pe copii noștri de părinții lor, de neamul românesc?

În asemenea împrejurări au trebuit trimișii alegătorilor români să se întrebe: ce ar potă dobândi deputații din Ardeal, chiar când n'ar fi legea de alegere atât de asupritore și când am potă alege mai mulți deputați; ce ar potă dobândi ei mergându în dieta din Peșta, față cu sutele de deputați unghuri, cari strigă în gura mare, că nu ne vor recunoște niciodată dreptul să trăim ca nația politică românească în această țera?

N'am sta noi ore atunci totu unde ne aflăm astăzi, numai cu deosebirea că Ungurii ară dice, că toate legile rele și apăsătoare pentru neamul nostru, ce s'au făcut și se vor mai face acolo, s'au făcut și se vor face cu învoirea deputaților poporului român ardelenesc?

Alegători!

Precum este adevărat și sfânt, că noi Români nu ne vom lăpăda niciodată de limba noastră și de naționalitatea noastră, care am păstrat-o cu credință în vremuri și mai grele și primejdioase ca cele de azi, tocmai așa de adevărat și sfânt este, că poporul nostru românesc fără drepturi politice-naționale și fără o reprezentanță legiuată, unde să și potă apăra aceste drepturi, nu potă trăi o viață vrednică de elu, vrednică de omenire și de înaintarea veacului de față.

De aceea trimișii voștri la adunarea din Sibiu, bine știind, că cei dela stăpânire și dela dieta din Peșta nu cunosc și nu țin seamă de necazurile și durerile poporului român ardeleni, ci lucră numai și numai în folosul neamului unghuresc și toate veniturile țerei, agonisite în mare parte cu munca noastră cruntă, le întrebunțază

numai pentru redicarea și îmbuibarea nației lor unghurești: s'au sfătuit în bună conștiință cu frații lor și au ajuns la aceea convingere, că nu este altu modru ca libertatea și viața națională a Românilor ardeleni să nu mai fiă primejduită pentru viitoru, decă decât bărbai lor luminați și de încredere din toate părțile vor lucra cu tăria înainte de toate pentru recăștigarea autonomiei țerei Ardealului.

Numai avându noi erăși în Ardeal o dietă ardelenescă, unde să luăm și noi parte ca națiune politică deopotrivă îndreptățită cu celelalte națiuni ale țerei, putem ave deplină încredere că interesele de viață ale neamului nostru, limba și obiceiurile noastre, vor fi scutite și apărate, și că puterea și banii țerei nu se vor întrebunța în potruva noastră; numai atunci ne vom potă împărtăși și noi de foloșele țerei după multele jertfe ce le aducem în avere și sânge.

În legătură cu acesta trimișii voștri s'au înțelesu împreună cu frații lor să se lupte din răputeri ca să dobândască toate drepturile ce le pretind Români pentru întărirea și asigurarea nemului lor, precum: introducerea limbei române la deregătorii și judecătorii; înființarea unei legi de alegere drepte; neatârarea bisericilor și a școlilor noastre românești; ajutorarea școlilor noastre și a institutelor noastre de cultură naționale din visteria statului, potruvit cu jertfele ce le aduce poporul român pe altarul patriei. În sfârșit s'au înțelesu să lupte în potruva tuturor încercărilor de maghiarizare, viașele dela ori și cine și din ori și ce parte.

Alegători!

Acesta este pe scurtu cuprinsul programei partidei naționale române, ce au hotărât-o și au primit-o trimișii noștri împreună cu trimișii celorlalți alegători români din Ardeal, Bănat și Țera unghurească.

Avându în vedere aceste drepturi ce le pretind Români și fără de cari nația noastră nu va fi decât o uneltă în mâna dușmanilor; avându mai departe în vedere, că potruvici noștri dela putere ne tăgăduesc pe față dreptul ce-lu avem, după toate legile dumnezeiești și firesci, de-a trăi ca nația deosebită, și că prin urmare decă am intra noi în dieta unghurească și ne-am așeză la o mese cu ei, ar însemna în împrejurările de față, că vrem să părăsim dreptul nostru de-a viețui ca nația românească în țera Ardealului: adunarea trimișilor alegătorilor români a hotărât, ca Români ardeleni să nu ia nicicum parte la alegerile pentru dieta unghurească.

Adunarea alegătorilor români din comitatul Brașovului, luându cu bucurie la cunoștință hotărârile adunării celei mari din Sibiu, s'a legat, că va ține nestrămutat la programa Românilor primită de adunările din 1881 și 1884 și acum în urmă de adunarea cea mare din Sibiu din zilele de 25, 26 și 27 Aprilie v. 1887 și că s'alătură cu trup și suflet la hotărârile acestor adunări.

Alegători români!

Impartășindu-vă din nou, și în scris, hotărârile adunărilor noastre din Sibiu și din Brașov, vă întrebăm decă credeți că mai e de lipsă să vă spunem, care este datoria voastră de Români cinstiți față cu ele?

Cum ne vor potă cinsti și prețu dușmanii noștri, decă mai întâi nu ne vom scoi noi înșine cinsti și prețu?

Cinstea, ce vi-o datorăți voi înșivă, cere ca hotărârile ce s'au luat de bărbai voștri spre binele vostru obțesc să le păziți cu totu sfințenia; să urmați sfaturilor bune și înțelepte, ce ni le dau ei, ferindu-vă de cei ce vă vor veni cu momelile, cu făgădueli deșerte și cu amenințări neîndreptățite, ori vor voi să vă cumpere cu bani, ca să vă facă să vă lăpădați de frația

Cursul la bursa de Viena
din 11 Iunie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	102.45
Rentă de hârtie 5%	88.80
Imprumutul căilor ferate ungare	151.26
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	98.75
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	116.70
Bonuri rurale ungare	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.70
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale transilvane	104.60

Bonuri croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinu ung.	99.40
Imprumutul cu premiu ung.	122.25
Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.25
Renta de hârtie austriacă	81.85
Renta de arg. austr.	83.10
Renta de aur austr.	112.15
Losurile din 1860	137.70
Acțiunile băncel austro-ungare	885.—
Act. băncel de creditu ung.	286.—
Act. băncel de creditu austr.	286.25
Argintul — Galbini împărătesc	5.99
Napoleon-d'ori	10.06
Mărci 100 imp. germ.	62.35
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 27 Maiu st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	91 1/2	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
convert. (6%)	87—	87 1/4
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	106—	106 1/2
" " " (5%)	90 1/2	91—
" " " (7%)	103 1/2	104—
" " " (6%)	96—	97—
" " " (5%)	87—	87 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14.25	14.75
Bancnote austriace contra aur.	2.01	2.02

Cursul pieței Brașov

din 11 Iunie st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Bancnote românesce	8.70	8.72
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	10.03	10.07
Lire turcesce	11.35	11.40
Imperiali	10.35	10.40
Galbeni	5.93	5.95
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101.—	102.—
" " " 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesci	114.—	116.—
Discontul	7—10%, pe an.	

Turnătorie și fabrica de mașini a lui SCHLICK

Societate pe acții în Budapesta.

Biuroul central: VI. Waitznerring 57. — Despărțământul pentru mașini agricole: VI. Aeussere Waitznerstr. 1696—1699.

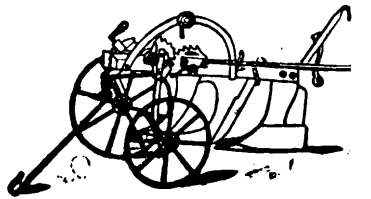
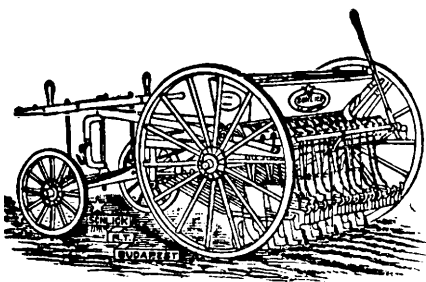
MAȘINELE DE SĂMÊNATŪ

„TRIUMPH“

patentate ale lui Schlick

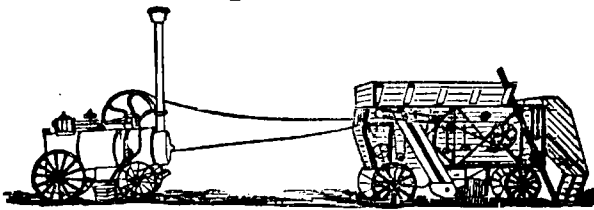
Cea mai mare distincțiune:

Diploma de onore de aur la concurența internațională de pluguri în Hatvas.

Pluguri pentru una brazdă patentate a lui Schlick pentru 2 și 3 brazde, Rayol. 2 premii dinteu, Medalii de aur și încă alte trei distincțiuni.

Pluguri originale pentru o brazdă ale lui Schlick și Vidats, pluguri pentru sapă și moșorăie, Extirpatore etc.

Garnituri de treieratū cu vaporū, Garnituri de treieratū cu vetejū (Göpel.)

Mori pentru curățitū, Mori pentru măcinatū, Mașina pentru preparare de nutrețū etc.

Prețurile cele mai eftine. — Cataloge la cerere gratis și franco.

Celū mai eftinū isvorū

pentru

procurarea de încălțăminte de bărbați, dame și copii de calitățile și formele cele mai solide și fasonele cele mai noue

se află în mare alegere în marele și noulū magazinū de încălțăminte alū lui

I. SABADEANU,

Strada Căldărarilor Nr. 485. (Casa lui I. Sotirū.)

Totū acolo se confecționează încălțăminte după măsură cu cea mai mare soliditate, promptitudine și cu prețuri eftine. — Comande din afară se eșecută promptū, și marfa ce nu convine se schimbă.

Asemenea se află și rufēriă de cauciucū.

Postavuri de Brünn

Costumul de vară intru bucată (coupon) de Metri 3-10, séu 4 coif de Viena tie-care bucată. cu fl. 4.80 din cea mai fină. cu fl. 7.— din și mai fină. cu fl. 10.50 din supra fină. **Iână veritabilă.** precum și Kamngara și stofe pentru pardesiuri asemenea plecturi de voiajii bucată cu 4 fl. și 6 fl se trimittū cu rambursă de către Depositulū fabriciei de postavuri Siegel-Imhof

In Brünn Ferdinandgasse 61. firmă pré bine cunoscută ca reală și solidă.

Declaratū. Fia-care bucată este în lungime de Metri 3-10 și în lățime de 136 centimetri, de aceea suficientă pentru un bărbătesc complet. Cunoscuta soliditate și însemnata putere de producțiune a firmei de mai sus garantează pentru aceea, că se lîtereză numai din marfa cea mai bună și întocmai după moștra atēsă. De ore ce acum multe firme înșelătore facū abuzuri sub titlu de „Mări de Brünn,“ depositulū de mai sus trimite 15—20 Mostre gratis și franco.

de interne prin emisulū din 26 Maiu a. c. Nr. 32842—II ca terminū pentru alegerile dietali comune, a hotărîtū unū terminū de 10 zile din 17—26 Iunie a. c., de aceea subscrisitū comitetū centralū electoralū a determinatū ziua de 19 Iunie a. c. ca ziua pentru alegerile, ce suntū de a se îndeplini în ambele cercuri electorale, supuse acestui comitetū centralū electoralū, pe basa §-lui 57 art. de lege XXXIII din anulū 1874.

Pentru conducerea alegerii și pentru adunarea voturilor s'au esmisū următorele comisuni:

In cerculū I. electoralū, cu locul de alegere în Hermanū:

- Carol Schnell de președinte,
- Christian Porr de vice-președinte,
- Petru Horvath de secretarū,
- Ioanū Gavrușiu de secretarū loțtiitorū.
- Stefanū de Domokos de secretarū loțtiitorū.

In cerculū II-lea electoralū, cu locul de alegere Ghimbavū:

- Iosifū Dück de președinte,
- Dr. Herell Henricū de vice-președinte,
- George Nicolaus de secretarū,
- Merthes Ioanū de secretarū loțtiitorū,
- Paulū Meedt de secretarū loțtiitorū.

Pentru darea voturilor cu referință la! singuraticile comune s'a statoritū următorelū șirū:

In I. cercū electoralū:

- 1. Hermanū.
- 2. Sânpetru.
- 3. Rēșnovū.
- 4. Purcäreni.
- 5. Zizinū.
- 6. Tărlungeni.
- 7. Satulungū.
- 8. Cernatū.
- 9. Turcheșiu.
- 10. Bacifalāu.

In II. cercū electoralū:

- 1. Ghimbavū.
- 2. Cărstianū.
- 3. Rēșnovū.
- 4. Vulcanū.
- 5. Codlea.
- 6. Hălchiu.
- 7. Nou.
- 8. Crizbavū.
- 9. Bodū.
- 10. Feldiōrā.
- 11. Rotbavū.
- 12. Măierușiu.
- 13. Apața.

Alegerea începe la 19 Iunie a. c. înainte de prânđū. Fia-care alegētorū cercualū pōte recomanda candidați dietali; acēstā recomandațiune trebuie sē se dea în scris președintelui pentru alegeri, séu în ziua dinainte de alegere, séu la o jum. de oră după începerea alegerii.

Dēcā președintele pentru alegeri ordonēzā votarea în sensulū legēi, atuncē aceea începe dimineța la 9 ore.

Votisarea se face publicū și nominalū amēsuratū §-lui 75 art. de lege XXXIII anulū 1874 și §§-lorū ce stau în legătură cu acēsta.

Ceea ce se aduce la cunoscutūa tuturorū cu aceea observatiune, că alegerea se va efectui în casa comunālă a respectivului locū de alegere, și că este opritū a veni la alegere cu bâte séu arme.

Din ședința comitetului centralū electoralū alū comitatului Brașovū, șinutā în 7 Iunie 1887.

Iuliu de Roll,

vicecomite și președintele comitetului centralū.

Dr. Fridericū Jekel,

secretarū.

Dela comitetulū centralū electoralū alū com. Brașovū.

Nr. 26—1887.

Publicatiune.

Deōrece Maiestatea Sa c. r. apostolică a binevoitū a conchema cu prea înaltulū rescriptū din 26 Maiu a. c. dieta viitoare pro 1887—1892 pe 26 Septemvre a. c. și deōrece Escelența Sa D-lū ministru

Tipografia ALEXI, Brașovū.